

# Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/217844,Los-rodzin-ofiar-Katynia-Dr-Ewa-Kowalska-gosciem-cyklu-Historia-toczy-sie-dzis.html>  
27.02.2026, 19:09

## Los rodzin ofiar Katynia. Dr Ewa Kowalska gościem cyklu „Historia toczy się dziś”

„Historia toczy się dziś” – 25 kwietnia 2025 r. o godzinie 9.15 na kanale YouTube IPNtv.

25.04.2025

[Cykl „Historia toczy się dziś” Katyń](#)

85 lat temu, wiosną 1940 roku NKWD rozstrzelało blisko 22 tys. obywateli Rzeczypospolitej, wśród których było 14,5 tys. jeńców wojennych – oficerów i policjantów – z obozów w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz 7,3 tys. więźniów aresztowanych w okupowanej przez Związek Sowiecki wschodniej części Polski. Przez 50 lat władze ZSRS zaprzeczały swojej odpowiedzialności za zbrodnię katyńską. Dopiero 13 kwietnia 1990 roku oficjalnie przyznały, że była to „jedna z ciężkich zbrodni stalinizmu”.

Poprzez deportacje bliskich ofiar katyńskich rozbijano grupę „nosicieli pamięci” o zbrodni, przenoszono ich w głąb Rosji, zmuszano do niewolniczej pracy, a wiele osób nigdy nie powróciło do ojczyzny.

Jako pierwsze, już w lutym 1940 r. przymusowo zostały przesiedlone rodziny osadników i leśników. Druga deportacja, rozpoczęta 13 kwietnia 1940 roku, objęła urzędników państwowych, policjantów, nauczycieli, działaczy politycznych i przedstawicieli ziemiaństwa. Szacuje się, że wywieziono wówczas ok. 61 tys. ludzi. Szczególnie dramatyczne były losy bliskich internowanych oficerów, jak w przypadku rodziny Chodorowskich z Knyszyna w województwie białostockim.

Trzecia akcja deportacyjna z 29 czerwca 1940 roku objęła głównie tzw. bieżęńców, czyli uciekinierów spod okupacji niemieckiej, wśród których dwie trzecie stanowili Żydzi. Ofiarami tej wywózki stało się wielu przedstawicieli inteligencji, m.in. lekarze i ludzie nauki, a liczba wywiezionych to ok. 80 tys. Ostatnia, czwarta deportacja zaczęła się 20 czerwca 1941 roku - była wymierzona w rodziny i osoby związane z deportowanymi wcześniej grupami ludności. Deportacja ta objęła również republiki nadbałtyckie i Mołdawię. Łącznie wywieziono 90 tys. ludzi, z czego ponad 22 tys. z tzw. Zachodniej Białorusi. Zesłańcy trafili do Kraju Krasnojarskiego, Ałtajskiego, obwodu nowosybirskiego i Kazachstanu.

Członkowie deportowanych rodzin, którym udało się przeżyć i przenieść do nowej Polski, zmuszeni byli do milczenia o swoich doświadczeniach i losie bliskich. Zwłaszcza rodziny ofiar zbrodni katyńskiej przez długie lata pozbawiano możliwości głośnego wyznania prawdy. Musiały się godzić na publiczne zakłamywanie losów swoich i bliskich.

Zapraszamy do obejrzenia kolejnego odcinka cyklu „Historia toczy się dziś”, w którym zgłębimy temat losów bliskich ofiar Katynia. Gościem Krzysztofa Świątki będzie dr Ewa Kowalska z Wydziału Analiz Historycznych Biura Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej.

Premiera 25 kwietnia 2025 r. o godz. 9.15 na kanale IPNtv

\* \* \*

„Historia toczy się dziś” to cykl rozmów, w którym poruszane są kluczowe tematy związane z historią, teraźniejszością oraz przyszłością. Prowadzący Krzysztof Świątek w każdej audycji rozmawia z zaproszonymi gośćmi – ekspertami, historykami oraz liderami opinii publicznej.

Kolejne odcinki cyklu „Historia toczy się dziś” w każdy piątek o godz. 9.15 na kanale IPNtv w serwisie YouTube.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Katyń

Cykl spotkań